

عنوان مقاله:

ارزیابی مراتع خشک و نیمه خشک به منظور شناخت و توسعه گیاه گون، مطالعه موردی: رویشگاه زرقان (جغتای)، شمال شرق ایران

محل انتشار:

یازدهمین همایش سراسری محیط زیست، انرژی و منابع طبیعی پایدار (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

مجید بهزادی فر - دانشجوی کارشناسی ارشد مرتعداری، گروه مهندسی طبیعت و گیاهان دارویی، دانشگاه تربت حیدریه

محمدرضا راهداری - استادیار، گروه مهندسی طبیعت و گیاهان دارویی، دانشگاه تربت حیدریه

خلاصه مقاله:

ایران با توجه به تنوع آب و هوایی، دارای تولیدات منحصربه فردی در ارتباط با منابع طبیعی است، یکی از مهمترین منابع طبیعی که نقش تاثیرگذاری در اقتصاد و معیشت افراد بومی دارد محصولات فرعی مراتع است. استفاده و توسعه کشت گیاهان دارویی-صنعتی که در مراتع صورت میگیرد به یکی از مهمترین فعالیتهای مرتعداران در چند سال اخیر در کشور تبدیل شده است. از سویی یکی از مهمترین گیاهان دارویی کشور ایران، گونه های مولد کتیرا از جنس گون است که در اکثر نقاط ایران پراکنده شدهاند. در این تحقیق تلاش شده است با استفاده از مطالعات پایه (فیزیوگرافی، اقلیم، پوشش گیاهی) و با کمک از داده های موجود و نرم افزارهای سامانه اطلاعات جغرافیایی و همچنین مطالعات میدانی به ارزیابی مراتع خشک و نیمه خشک به منظور ارزیابی و توسعه کشت گیاه گون پرداخته شود. نتایج مطالعات فیزیوگرافی نشان داده است که ارتفاع حداکثر و حداقل در منطقه برابر با ۱۹۶۰ و ۱۴۱۰ متر است و بیشترین فراوانی طبقات ارتفاعی مربوط به ارتفاعات ۱۸۰۰-۱۶۰۰ متر است. ارزیابی کلاسهای شیب (درصد) نشان داده است ۵۲٪ از مساحت منطقه در شیب ۳۰-۶۰ درصد قرار گرفته است. یافته های اقلیمی بیانگر این است که متوسط سالانه بارش در منطقه برابر با ۳۰۵ میلیمتر بوده و حدودا ۸۰٪ آن در فصول زمستان و بهار اتفاق میافتند. مطالعات پوشش گیاهی نشان داده است که تیپ غالب در منطقه As.ve-Co.er است که ۴۱٪ از مساحت را به خود اختصاص داده است و اراضی دیم و آبی مساحتی حدود ۱۵٪ را در بر گرفتهاند. در ارتباط با خواص صنعتی این گیاه میتوان به کاربرد آن در صنایع پارچه بافی، تهیه چسب، کاغذسازی، کفازی و کاربردهای متعدد آن در صنعت داروسازی میتوان اشاره نمود. از کاربردهای دارویی آن نیز میتوان به تقویت اندامهای تنفسی و پیشگیری از عفونت دستگاه تنفسی در بیماران مبتلا به برونشیت مزمن، جهت کنترل بیماری آسم و مالاری و همچنین بیماریهای گوارشی و تقویت سیستم عصبی اشاره نمود. در نهایت باید ذکر نمود که ۱۴۲۸ هکتار از منطقه تحت رویش گیاه گون قرار گرفته است که قابلیت برداشت ۹۰۸۵ کیلوگرم گون در یک دوره سه ساله را میتواند داشته باشد.

کلمات کلیدی:

مراتع خشک و نیمه خشک، گون، گیاهان دارویی و صنعتی، سامانه اطلاعات جغرافیایی، خراسان رضوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1410795>

